

Warszawa, 6 lipca 2015 r.

Opinia do ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego

(druk nr 965)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa przewiduje utworzenie **Rady Dialogu Społecznego** (RDS) jako nowego forum współpracy przedstawicieli pracowników, pracodawców i rządu. Zastąpi ona funkcjonującą od 2001 r. Trójstronną Komisję do Spraw Społeczno-Gospodarczych. Ustawa przewiduje również utworzenie **wojewódzkich rad dialogu społecznego** (WRDS), które przejmą kompetencje wojewódzkich komisji dialogu społecznego. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy, konieczność powstania nowego forum współpracy sygnalizowana była zarówno przez partnerów społecznych, związki zawodowe i organizacje pracodawców, jak i stronę rządową.

Rada Dialogu Społecznego ma służyć prowadzeniu dialogu w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki i spójności społecznej, a także ma w sposób praktyczny realizować zasadę partycypacji i solidarności społecznej w zakresie stosunków zatrudnienia. Działania RDS mają także służyć poprawie jakości formułowania i wdrażania polityk oraz strategii społeczno-gospodarczych. Dodatkowo Rada będzie wspierać prowadzenie dialogu na wszystkich szczeblach jednostek samorządu terytorialnego.

Zgodnie z ustawą, strony Rady są uprawnione do zawierania porozumień, których przedmiotem będą wzajemne zobowiązania stron służące realizacji celów Rady, oraz zajmowania wspólnych stanowisk. Podobnie jak to ma miejsce obecnie, każdej ze stron Rady przysługiwać będzie prawo wniesienia pod jej obrady sprawy o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym, jeżeli uzna, że jej rozwiązanie jest istotne dla zachowania pokoju

społecznego, rozwoju społeczno-gospodarczego i wzrostu dobrobytu, zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki oraz spójności społecznej. Każda ze stron Rady, również wspólnie z inną stroną Rady, będzie mogła zająć stanowisko w sprawie dotyczącej polityki społecznej lub gospodarczej. Każda ze stron Rady będzie mogła także wezwać inną stronę Rady do zajęcia stanowiska w sprawie, którą uzna za mającą duże znaczenie społeczne lub gospodarcze. RDS może także przekazać sprawę należącą do kompetencji Rady do rozpatrzenia zespołom problemowym, stałym albo doraźnym, działającym przy Radzie, przy czym nie jest ona związana stanowiskiem zespołu.

Oprócz uprawnień przysługujących całej Radzie, ustawa kształtuje uprawnienia zastrzeżone dla dialogu autonomicznego dwóch stron: pracodawców i pracowników. Do uprawnień tych należą:

- 1) wyrażanie opinii o przygotowywanych przez Radę Ministrów oraz jej członków projektów założeń projektów ustaw i projektów aktów prawnych pozostających we właściwości Rady;
- 2) inicjowanie procesu legislacyjnego w drodze przekazania właściwemu ministrowi przygotowanych i uzgodnionych przez stronę pracowników i stronę pracodawców projektów założeń projektów ustaw oraz projektów aktów prawnych, celem ich przedłożenia Radzie Ministrów;
- 3) występowanie ze wspólnymi wnioskami o wydanie lub zmianę ustawy albo innego aktu prawnego;
- 4) wnioskowanie o przeprowadzenie wysłuchania publicznego do podmiotu odpowiedzialnego za opracowanie projektu aktu normatywnego dotyczącego spraw objętych zakresem właściwości Rady;
- 5) kierowanie wspólnych zapytań w zakresie spraw leżących w kompetencji Rady;
- 6) prawo do podjęcia uchwały o wystąpieniu przez przewodniczącą Rady do Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, jeżeli w orzecznictwie Sądu Najwyższego lub sądów powszechnych ujawniły się rozbieżności w wykładni prawa;
- 7) zawieranie ponadzakładowych układów zbiorowych pracy;
- 8) przedstawianie wspólnej propozycji w sprawie wzrostu w następnym roku: wynagrodzeń w gospodarce narodowej, minimalnego wynagrodzenia za pracę, emerytur i rent z FUS;

- 9) zajmowanie stanowiska w sprawie założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej na rok następny;
- 10) zapoznawanie się z informacją o przebiegu wykonania ustawy budżetowej za pierwsze półrocze bieżącego roku;
- 11) możliwość wyrażenia wspólnej opinii o wykonaniu ustawy budżetowej po zapoznaniu się z informacją o jej wykonaniu przedstawianą przez Radę Ministrów.

Realizacja uprawnień przez RDS rodzi konkretne obowiązki po stronie rządowej. Przykładowo można wskazać, że nieuwzględnienie opinii Rady dotyczącej projektów założeń projektów ustaw i projektów aktów prawnych lub dokonanie istotnych zmian w stosunku do opiniowanego projektu zobowiązuje Radę Ministrów do przedstawienia swojego stanowiska w uzasadnieniu do projektu przedkładanego Sejmowi oraz przekazania tego stanowiska Radzie. Natomiast nieprzyjęcie projektu aktu prawnego do dalszych prac przez Radę Ministrów wymagać będzie przedstawienia stronie społecznej Rady, w terminie 2 miesięcy od dnia podjęcia decyzji o nieprzyjęciu projektu, nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia otrzymania projektu przez właściwego ministra, pisemnego uzasadnienia. W przypadku wniesienia projektu ustawy do Sejmu z istotnymi merytorycznymi zmianami w uzasadnieniu projektu powinna znaleźć się informacja zawierająca przyczyny wprowadzanych zmian. Wniesienie przez Radę wniosku o wydanie lub zmianę aktu prawnego wiąże się z koniecznością przedstawienia przez właściwego ministra stanowiska Rady Ministrów w sprawie, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia złożenia wniosku.

RDS została ustawowo zobowiązana do corocznego opracowywania programu swojego działania, który będzie uwzględniał sytuację społeczną i gospodarczą kraju oraz wskazywał zagadnienia priorytetowe dla rozwoju i trwałości dialogu społecznego. Program powinien być przekazany rządowi do 20 lutego każdego roku. Ustawa przewiduje także przedstawianie przez przewodniczącego Rady Sejmowi, corocznie w terminie do dnia 31 maja, sprawozdania z działalności Rady w roku poprzednim.

Przepisy szczegółowo określają skład, sposób powoływania RDS oraz tryb jej pracy. Strona pracowników i strona pracodawców będzie reprezentowana przez taką samą liczbę przedstawicieli. Liczbę przedstawicieli strony rządowej będzie ustalał Prezes Rady Ministrów. Członków Rady będzie powoływał i odwoływał Prezydent na wniosek odpowiednio reprezentatywnej organizacji związkowej, reprezentatywnej organizacji pracodawców oraz Prezesa RM. W pracach Rady mogą także brać udział, z głosem

doradczym, przedstawiciele Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, a ponadto, na zaproszenie przewodniczącego Rady, przedstawiciele innych wybranych i zainteresowanych organizacji oraz instytucji – zgodnie z ich zadaniami publicznymi.

Funkcja przewodniczącego RDS będzie pełniona rotacyjnie – naprzemiennie przez przedstawiciela każdej z trzech stron. Kadencja przewodniczącego RDS będzie trwała rok.

Rada obradować będzie na posiedzeniach plenarnych odbywanych nie rzadszej niż raz na 2 miesiące. Decyzje Rady zapadać będą w drodze uchwały, jeżeli w posiedzeniu brać będą udział przedstawiciele więcej niż połowy reprezentatywnych organizacji pracowników i pracodawców oraz co najmniej jeden przedstawiciel strony rządowej. Dla podjęcia uchwały wymagana będzie zgoda każdej ze stron. Stanowiska strony pracowników i strony pracodawców będą przyjmowane zwykłą większością, przy czym wymagane będzie uczestniczenie w głosowaniu co najmniej 2/3 członków Rady reprezentujących daną stronę. Stanowisko strony rządowej przyjmowane będzie jednomyślnie przez obecnych na posiedzeniu przedstawicieli strony rządowej.

Ustawa przewiduje odrębną procedurę podejmowania uchwał dla decyzji podejmowanych w drodze dialogu autonomicznego. W takich sprawach strona pracowników i strona pracodawców podejmie uchwałę, jeżeli w posiedzeniu udział wezmą przedstawiciele więcej niż połowy reprezentatywnych organizacji pracowników i pracodawców. Przyjęcie uchwał wymagać będzie zgody obu stron. Sama uchwała przyjmowana będzie zwykłą większością, przy czym wymagane będzie uczestniczenie w głosowaniu co najmniej 2/3 członków Rady reprezentujących daną stronę.

Ustawa dopuszcza możliwość podejmowania uchwał przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej (głosowanie korespondencyjne) przy czym w tym trybie głos w imieniu strony rządowej oraz reprezentatywnych organizacji pracowników i pracodawców oddawać będą przewodniczący i wiceprzewodniczący Rady. Decyzja będzie podejmowana jednomyślnie. Nowością jest jawność posiedzeń Rady, w związku z wielokrotnie zgłaszanym (również przez partnerów społecznych) postulatem dotyczącym konieczności zapewnienia lepszego informowania społeczeństwa o pracach w ramach dialogu społecznego.

Obsługę techniczną, organizacyjną i kancelaryjno-biurową oraz ekspercką Rady zapewniać będzie Biuro Rady Dialogu Społecznego, będące wyodrębnioną komórką

organizacyjną państwowej jednostki budżetowej, podległej ministrowi właściwemu do spraw pracy.

Ustawa przewiduje również powołanie Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego (WRDS), które - tak jak obecnie - będą realizować dialog czterech stron: pracowników, pracodawców, rządu (jego reprezentantem jest wojewoda) oraz strony samorządowej, którą reprezentuje marszałek województwa, w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego o zasięgu wojewódzkim. Uprawnienia i kompetencje WRDS będą generalnie analogiczne do tych, którymi dysponują wojewódzkie komisje dialogu społecznego, z tym że o powołaniu WRDS decydować ma marszałek województwa na wspólny wniosek co najmniej jednej z reprezentatywnych organizacji pracowników oraz co najmniej jednej z reprezentatywnych organizacji pracodawców (dotychczas kompetencja ta należała do wojewody). Do właściwości WRDS należeć będzie wyrażanie opinii i stanowisk w sprawach objętych zakresem zadań związków zawodowych lub organizacji pracodawców będących w kompetencji administracji rządowej i samorządowej z terenu województwa oraz w sprawach przekazanych przez Radę (do tej pory WKDS miały możliwość wyłącznie wyrażania opinii). Ponadto marszałek województwa przedstawiać będzie stronie pracowników i stronie pracodawców WRDS do zaopiniowania projekty strategii rozwoju województwa i programów w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych i organizacji pracodawców oraz sprawozdania z ich realizacji. WRDS będzie także wyrażał opinie i stanowiska w sprawach o zasięgu wojewódzkim przekazanych jej przez Radę Dialogu Społecznego oraz ma prawo składać Radzie wnioski zawierające stanowiska dotyczące rekomendacji rozwiązań i propozycji zmian prawnych.

W zakresie organizacji pracy WRDS przyjęto rozwiązania analogiczne jak w przypadku RDS, z tym że wyrażenie stanowiska WRDS będzie możliwe, gdy na posiedzeniu każda ze stron WRDS będzie reprezentowana przez co najmniej jednego przedstawiciela i wszyscy wyrażą zgodę na jego treść. W razie braku zgody, każda ze stron będzie mogła przedstawić opinię w sprawie.

Obsługę WRDS zapewni biuro wojewódzkiej rady dialogu społecznego, będące komórką organizacyjną urzędu obsługującego marszałka województwa.

W celu skorelowania rozwiązań wprowadzanych niniejszą ustawą z obowiązującymi przepisami prawa, ustawa nowelizuje 32 ustawy.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Rządowy projekt ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego wpłynął do Sejmu 17 czerwca 2015 r. (druk sejmowy nr 3517). Pierwsze czytanie odbyło się na 95. posiedzeniu Sejmu w dniu 24 czerwca br. W dyskusji zgłoszony został wniosek o niezwłoczne przystąpienie do drugiego czytania, który Sejm uwzględnił. W toku debaty nie zostały zgłoszone wnioski legislacyjne. Do trzeciego czytania projektu Izba przystąpiła w bloku głosowań uchwalając ustawę przy poparciu 425 posłów (przeciw - 3, wstrzymał się - 1).

III. Uwagi szczegółowe

1. Art. 4 ust. 6 – dla podjęcia przez RDS uchwały uwzględniającej stanowisko zespołu problemowego przyjęte w sprawie o dużym znaczeniu społecznym i gospodarczym, istotne jest **terminowe przekazanie stanowiska** tego zespołu, a nie upływ terminu do jego zajęcia, dlatego proponuje się doprecyzowanie treści art. 4 ust. 6.

Propozycja poprawki

...) w art. 4 w ust. 6 wyrazy „po jego upływie” zastępuje się wyrazami „po jego przedstawieniu”;

2. Przepis art. 4 ust. 8 - ustawa określa tryb postępowania RDS w razie wniesienia pod obrady Rady sprawy o dużym znaczeniu społecznym i gospodarczym. Jedną z proceduralnych możliwości jest w takim przypadku przekazanie sprawy do rozpatrzenia przez zespół problemowy. Nieprzystawienie stanowiska zespołu w wyznaczonym terminie wiąże się z możliwością przedstawienia stanowiska przez każdą ze stron Rady w terminie 14 dni od dnia w którym upłynął termin na przedstawienie stanowiska zespołu (art. 4 ust. 7). Jeżeli w terminie 14-dniowym strona nie przedstawi swojego stanowiska, prawo to przysługuje każdej z organizacji, której przedstawiciele reprezentują stronę pracowników i stronę pracodawców w Radzie oraz stronie rządowej, w terminie 5 dni liczonych od dnia, w którym upłynął termin na przedstawienie stanowisk strony (art. 4 ust. 8). Wydaje się, iż taka regulacja uprzywilejowuje stronę rządową, której uprawnienie do wypowiedzenia się w sprawie przyznano zarówno w art. 4 ust. 7 jak i w 8, tym samym ma ona dłuższy czas na

zajęcie stanowiska w sprawie. W związku z tym, proponuje się rozważenie zmiany tej regulacji poprzez pozostawienie stronie jedynie 14-dniowego terminu na zajęcie stanowiska.

Propozycja poprawki

...) w art. 4 w ust. 8 skreśla się wyrazy „oraz strona rządowa”;

3. Art. 10 – przepis zobowiązuje RDS do corocznego opracowywania programu swojego działania (ust. 1) oraz do przedstawiania Radzie Ministrów programu prac Rady (ust. 3). Należy przypuszczać, iż intencją ustawodawcy nie było nałożenie obowiązku przygotowywania dwóch różnych dokumentów przez Radę, które odnosiłyby się do jej planu pracy, dlatego uwzględniając zasadę konsekwencji terminologicznej wyrażoną w § 10 Zasad techniki prawodawczej proponuje się ujednoczenie terminologii.

Propozycja poprawki

...) w art. 10 w ust. 1 wyrazy „program swojego działania” zastępuje się wyrazami „program prac Rady”;

4. Art. 11 ust. 1 - przepis zobowiązuje Radę do rozpatrywania wniosków wojewódzkich rad dialogu społecznego, o których mowa w art. 41 ust. 1; przepis, do którego się odsyła, nie dotyczy jednak żadnych wniosków. Przypuszczać można, że art. 11 ust. 1 ma związek z art. 50 ust. 3, który dotyczy wniosków zawierających stanowiska dotyczące rekomendacji rozwiązań i propozycji zmian prawnych przygotowanych przez wojewódzką radę dialogu społecznego. W takim razie odesłanie powinno dotyczyć tego przepisu.

Propozycja poprawki

w art. 11 w ust. 1 wyrazy „art. 41 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 50 ust. 3”;

5. Art. 11 ust. 4 w związku z art. 42 ust. 1 pkt 1 lit. b - ustawa nie przesądza jednoznacznie, czy rozpatrzenie sprawy o zasięgu wojewódzkim przekazanej wojewódzkiej radzie dialogu społecznego może skończyć się zarówno przekazaniem stosownej informacji Prezydium RDS, na co wskazuje art. 11 ust. 3, jak i wyrażeniem opinii lub stanowiska w tej samej sprawie (art. 42 ust. 1 lit. b), czy też wyrażenie opinii i stanowiska wyłącza konieczność przekazania informacji. Rozstrzygnięcie tej kwestii zależne jest od intencji

ustawodawcy, jednakże zakwestionować można celowość i racjonalność "podwójnego" informowanie RDS o rozstrzygnięciu w tej samej sprawie podjętej przez wojewódzką radę dialogu społecznego (w drodze informacji i przedstawienia stanowiska), proponuje się więc pozostawienie jednej z tych form.

Propozycja poprawki

...) w art. 11 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Opinię lub stanowisko wojewódzkiej rady dialogu społecznego przyjęte w sprawie, o której mowa w ust. 2, jej przewodniczący przedstawia Prezydium Rady.

4. Prezydium Rady może zdecydować o wniesieniu opinii lub stanowiska, o których mowa w art. 42 ust. 1 pkt 1, pod obrady plenarne Rady.”;

6. Art. 46 ust. 2 – przepis przewiduje, iż umowę o wynagrodzenie oraz zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania poniesionych przez osobę z misją dobrej woli zawiera z tą osobą wojewoda. Jednocześnie wydatki te są finansowane w ramach dotacji celowej przysługującej marszałkowi województwa na realizację zadań w zakresie tworzenia i funkcjonowania wojewódzkich rad dialogu społecznego, jako zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Należy zauważyć, iż wskazanie wojewody jako strony umowy miało uzasadnienie w dotychczasowym stanie prawnym, w którym kompetencje związane z funkcjonowaniem wojewódzkich komisji dialogu społecznego należały do wojewody. Przedmiotowa ustawa przenosi kompetencje wojewodów na marszałków województw, dlatego wydaje się, iż zawieranie umów z osobami dobrej woli również powinno być w gestii marszałka województwa, tym bardziej, iż źródłem finansowania wydatków wynikających z umowy, jak wskazano powyżej, jest dotacja celowa przyznana marszałkowi województwa.

Propozycja poprawki

...) w art. 46 w ust. 2 wyraz „wojewodą” zastępuje się wyrazami „marszałkiem województwa”;

7. Art. 50 ust. 3 – przepis wskazuje, iż wnioski zawierające stanowiska dotyczące rekomendacji rozwiązań i propozycji zmian prawnych WRDS przekazuje Radzie. Prezydium Rady, w terminie 30 dni, informuje WRDS o sposobie rozpatrzenia wniosku. W związku

z tym, zasadne jest uzupełnienie przepisu określającego kompetencje WRDS (art. 42 ust. 1) o uprawnienie wynikające z normy art. 50 ust. 3.

Propozycja poprawki

...) w art. 42 w ust. 1 po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) wyrażanie stanowiska dotyczącego rekomendacji rozwiązań i propozycji zmian prawnych;”;

8. W art. 51 - zmiana w zakresie ustawy – Kodeks pracy. Należy w zmianie do art. 241¹⁷ ust. 1 K.P. nadającej nowe brzmienie pkt 1 uwzględnić sposób zredagowania całej jednostki redakcyjnej (całego ust. 1), w którym używa się po każdym z punktów spójników.

Propozycja poprawki

...) w art. 51, w pkt 1 po wyrazach „(Dz. U. poz. ...)” dodaje się wyraz „lub”;

9. Art. 60 – wydaje się, iż nie ma potrzeby zmiany art. 15 ust. 2 pkt 1 w ustawie z dnia 10 października 1999 r. o wspieraniu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego i modernizacji technicznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten wskazuje, że uruchomienie postępowania oddłużeniowego jest możliwe jeżeli spółka przemysłowego potencjału obronnego, **w okresie od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 grudnia 2001 r.**, spełni między innymi warunek nieprzekroczenia przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, ustalonego przez Trójstronną Komisję do Spraw Społeczno-Gospodarczych. na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 1994 r. o negocjacyjnym systemie kształtowania przyrostu przeciętnych wynagrodzeń u przedsiębiorców oraz o zmianie niektórych ustaw. Należy zauważyć, iż przepis ten ma kontekst historyczny - przesłankę nieprzekroczenia przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia należało spełnić w określonym terminie, w którym działała Trójstronna Komisja ds. Społeczno-Gospodarczych.

Propozycja poprawki

...) art. 60 uchyla się;

10. Art. 67 - dokonując zmiany w art. 25 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o nadzorze ubezpieczeniowym i emerytalnym oraz Rzeczniku Ubezpieczonych, w zakresie

przywołania nowej ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, w miejsce dotychczas obowiązującej ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno - Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, uchylono tą część przepisu, która wskazywała liczbę członków wchodzących w skład Rady Ubezpieczonych jako przedstawiciele każdej z reprezentatywnych organizacji związkowych (po dwóch członków). Aby możliwe było zrealizowanie tego przepisu, konieczne jest **ustalenie liczby tych reprezentantów**. Poprawka zawiera propozycję pozostawienia dotychczasowej liczby przedstawicieli.

Propozycja poprawki

...) w art. 67, w pkt 5 po wyrazach „(Dz. U. poz. ...)” dodaje się wyrazy „– po dwóch członków”;

11. Ustawa ma wejść w życie 14 dni od dnia ogłoszenia. Z tą datą traci też moc ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (dalej jako "ustawa o Trójstronnej Komisji"). Z treści przepisów przejściowych wynika natomiast, iż datą istotną dla oceny, które przepisy obowiązują (pomimo wejścia ustawy w życie) jest termin powołania przez Prezydenta RP pierwszego składu Rady Dialogu Społecznego. Zgodnie bowiem z treścią art. 84 ust. 1, Trójstronna Komisja do Spraw Społeczno-Gospodarczych działa do dnia powołania pierwszego składu Rady Dialogu Społecznego, na zasadach określonych w ustawie o Trójstronnej Komisji. Sprawy prowadzone przez Trójstronną Komisję na zasadach określonych w ustawie o Trójstronnej Komisji, niezakończone do dnia powołania pierwszego składu Rady Dialogu Społecznego, przejmuje Rada i prowadzi je na zasadach określonych w niniejszej ustawie (art. 85 ust. 1).

Należy zwrócić uwagę, iż przy takiej konstrukcji przepisów przejściowych (brak ostatecznego terminu powołania pierwszego składu Rady) i przepisu o wejściu ustawy w życie (termin określony przez upływ czasu a nie poprzez kalendarzowe wyznaczenie daty), nie jest możliwe ustalenie ostatecznego terminu wejścia w życie rozwiązań nowej ustawy, zaś rozstrzygnięcie tej kwestii jest kluczowe dla oceny możliwości dotrzymania terminu przedstawienia Radzie Dialogu Społecznego projektu ustawy budżetowej na rok 2016 oraz zakończenia procedury uzgodnień z Radą. Opiniowana ustawa zobowiązuje stronę rządową do przedstawienia RDS projektu budżetu państwa nie później niż 30 dni przed

przedstawieniem projektu ustawy budżetowej Sejmowi - art. 18 ust. 1(ustawa o Trójstronnej Komisji stanowi o terminie nie późniejszym niż 20 dni - art. 3 ust. 9). Istotne jest również to, iż wydłużeniu uległy terminy na zajęcie stanowiska przez strony społeczne Rady, oraz przez każdą ze stron i każdą z reprezentatywnych organizacji. Termin przedstawienia projektu ustawy budżetowej Sejmowi upływa 30 września. (Konstytucja w art. 222 nakłada na Radę Ministrów obowiązek przedkładania Sejmowi projektu ustawy budżetowej na 3 miesiące przed rozpoczęciem roku budżetowego. Dopuszcza wprowadzić także późniejsze złożenie projektu, ale kwalifikuje to jako rzecz wyjątkową, nie precyzując przy tym, jakie przypadki uznać należy za wyjątkowe i kiedy niedotrzymanie tego terminu jest dopuszczalne).

Biorąc pod uwagę powyższe, zasadne jest jednoznaczne przesądzenie, iż projekt ustawy budżetowej na rok 2016 będzie procedowany z zastosowaniem terminów krótszych.

Proponuje się także rozważenie dodania przepisu, który określałby termin powołania pierwszego składu Rady Dialogu Społecznego. Przyjęcie takiego przepisu pozwoli na ustalenie z większą pewnością terminu, od którego będą stosowane nowe przepisy, co jest istotne także ze względu na realizację obowiązku dokonania przez RDS oceny funkcjonowania przepisów nowej ustawy oraz rekomendowania Prezydentowi RP zmian w zakresie zwiększenia samodzielności organizacyjnej Rady. Obowiązek ten Rada ma dopełnić w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (nie od dnia jej rzeczywistego stosowania), o czym stanowi art. 87.

Propozycje poprawek

...) w art. 85:

- a) w ust. 1 po wyrazach „niniejszej ustawie” dodaje się wyrazy „, z wyjątkiem ust. 1a”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Do trybu opiniowania projektu ustawy budżetowej na rok 2016 wraz z uzasadnieniem mają zastosowanie terminy określone w ustawie z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego.”;

...) w art. 83 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 2 i dodaje się ust. 1 w brzmieniu:

„1. Pierwszy skład Rady Dialogu Społecznego Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powoła w terminie miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.”;

IV. Propozycje poprawek doprecyzowujących i redakcyjnych

- 1) w art. 5 w ust. 1 wyrazy „do opinii strony pracowników i strony pracodawców Rady” zastępuje się wyrazami „w celu wyrażenia opinii przez stronę pracowników i stronę pracodawców Rady”;
- 2) w art. 27:
 - a) w ust. 7 w pkt 2 wyrazy „, o których mowa” zastępuje się wyrazami „osobom, o których mowa”;
 - b) w ust. 8 wyrazy „diety, o których mowa” zastępuje się wyrazami „diety osobom, o których mowa”;
- 3) w art. 49 w ust. 3 skreśla się wyrazy „i członkiem prezydium WRDS”;
- 4) w art. 55 w pkt 2, w pkt 4 wyraz „Społecznego;” zastępuje się wyrazem „Społecznego.”;
- 5) w art. 65 w pkt 1 w lit. b, w pkt 9 wyraz „Społecznego;” zastępuje się wyrazem „Społecznego.”.

Ustawa wymaga także zmian w zakresie systematyki ustawy (wydzielenia niektórych norm w oddzielne artykuły), dopracowania pod względem spójności terminologicznej, oraz zastosowania prawidłowej techniki nowelizacji przepisów (wyeliminowanie z nowelizacji przepisów, w których nie dokonano zmian).

Renata Bronowska

Główny legislator